

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

3:dje årg.

Den 15 December 1901

N:r 11

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Gottfried Beijer †* (med 1 porträtt). *Det nya kustartilleriets chef* (med 1 porträtt). *De nyvalda i svenska akademien* (med 3 porträtt). *Stockholms arbetsstugors höstmarknad* (med 3 illustrationer). *Stenbocksstatvns afäckning i Helsingborg* (med 5 illustrationer). *Ett 150-årsminne* med 1 porträtt). *Hugfästlandet af ett af våra största historiska minnen* (med 1 illustration). *August Strindbergs »Engelbrekt» å Svenska teatern* (med 5 illustrationer). *Några porträtt för dagen* (med 5 porträtt). *Nobelprisen* (med 3 porträtt). *Malajens hämnd*. En historia från Java af Otto Borgström. *Ogärningarne i Helsingland* (med 1 illustration). *Eremittif* (med 1 illustration). *Veckans porträtigalleri* (med 18 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

HVAR 8 DAG.
Foto. Rotkjær, Malmö.

GOTTFRIED BEIJER. †

GOTTFRIED BEIJER. †

Ett dödsfall, som i vida kretsar af vårt land skall mottagas med sorg, timade den 6 dec., och bitter kännes saknaden öfver förlusten af en man, hvilken såväl genom sin begåfning som genom sina personliga egenskaper höjde sig öfver flertalet af sin samtid. Hans namn var *Gottfried Beijer*.

Gottfried Beijer var född i Malmö den 26 augusti 1838 och son till kronouppbörds-kamreraren därstädes G. Beijer och dennes maka i första gif-tet Chatarina Margaretha Kockum. Han härstam-made alltså från tvänne borgarsläkter, hvilkas namn under flera generationer haft god klang i Malmö. Efter slutade skolestudier ägnade han sig en kort tid åt sjömansyrket, hvilket han dock snart öfver-gaf för att ägna sig åt affärsverksamhet. Han reste till Hamburg och därifrån till London för att utbilda sig till köpman, och den bekantskap han härunder gjorde med affärslivet i stort blef också grundläggande för hela hans kommersiella verksamhet. Han blef en köpman med vidsträckta vyer, grundliga insikter i allt, som rörde hans yrke, och en rastlös, okuflig energi. I London öppnade han egen affär, hufvudsakligen i spannmål, men öfverflyttade densamma efter en del år till Malmö, där han tillsammans med sin broder under firma G. & L. Beijer bedrifvit en omfattande gross-handel, som än i dag äger bestånd och inom affärs-världen åtnjuter det största förtroende.

En man med Beijers stora verksamhetsbegär och ovanliga förmåga af initiativ måste helt natu-rligt komma att tagas i anspråk för många af de industriella och allmänna företag, som de senaste årtiondenas materiella blomstring bragt till stånd. Lifligt intresserad af alla kommunikationsfrågor, var Beijer ännu vid sin död verkställande direktör i flera af de enskilda järnvägarna inom provinsen, v. ordförande i Kockums järnverksaktiebolag och bergsverksaktiebolaget Freja, ledamot i styrelsen för Kockums mekaniska verkstad m. m.

I sin födelsestads tjänst har Gottfried Beijer varit en drivande och äggande kraft. Mångårig medlem af stadens fullmäktige, valdes han 1892 till dessas v. ordförande. Inom hamndirektionen, han-dels- och sjöfartsföreningen, köpmanna- och affärs-föreningarna har han som styrelseledamot och vice ordförande under en följd af år utöfvat en gagna-nde verksamhet.

Bland de förtroendeuppdrag, som kommo ho-nom till del, var äfven riksdagsmannavärfvet. Un-der perioden 1881—1883 var han af Malmö stad insatt i Andra kammaren, hvarvid han framför allt ägnade sin uppmärksamhet åt finansiella och tra-fikfrågor. Såsom väl förtrogen med kommunika-tionsförhållandena utsågs han äfven till ledamot af den k. kommittén för upprättandet af en ångfärje-förbindelse Malmö—Köpenhamn, hvarjämte han också tillhörde den första frilagerkommittén. Efter sitt riksdagsmandats utgång undanbad han sig åter-val och ägnade sig därefter företrädesvis åt sina egna och sin stads angelägenheter.

Inom detta mera vidsträckta område har han gifvit kraftiga impulser, väckt fruktbringande idéer till lif och själf med urygglig ihärdighet kämpat för genomförandet af planer, som hans omgifning ej sällan ansett öfverspända och för vidtgående men hvilkas tids- och ändamål-enlighet han seder-mera fått tillfälle visa.

Personligen var han en kärnsund, hjärtegod och välvillig man. Icke minst hans talrika under-lydande och arbetare prisa den omtanke om deras bästa han alltid lade i dagen och hans stora till-mötessgående mot deras önsknings, då dessa grun-

dade sig på rättvisa och billighet. Det ovanliga har och inträffat, att han äfven från rent socialist-håll fått det erkännandet, att han var en god och rättträdig arbetsgifvare.

Det tomrum, Gottfried Beijer lämnat efter sig, blir ej lätt att fylla, och den tacksamhetsskuld, hvari såväl det samhälle, han tillhörde, som många enskilde stå till den aflidne, skall för långa tider rädda hans minne från glömska. Döden kom ha-stigt och oväntadt. En häftig förkylning, som öfvergick till lunginflammation, gjorde på ett par dagar slut på ett lif, ägnadt åt gagnarligt arbete och ledt af en varm önskan att underlätta tillva-rans hårda villkor för så många som möjligt bland hans medmänni-koer.

Han efterlämnar maka, född Kjellman, samt fyra döttrar.

Af yttre utmärkelser innehade han riddarteck-net af Nordstjärneorden samt Vasaordens kommen-dörskors, hvilket tilldelades honom dagen före hans död.

DET NYA KUSTARTILLERIETS CHEF.

Foto. Dahlstr. Stockholm.

ANDERS FREDRIK CENTERVALL.

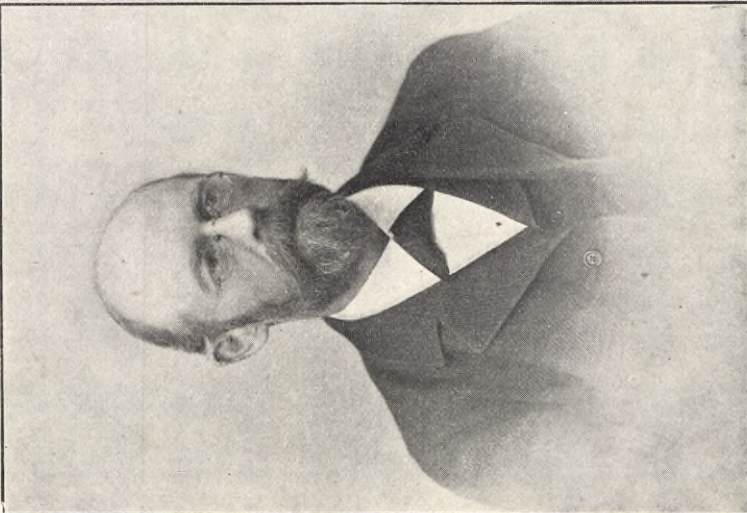
Till generalmajor och chef för det enligt den nya härordningsplanen upprättade kustartille-riet har den 23 nov. utnämnts öfversten och che-fen för Karlskrona artillerikår *Anders Fredrik Cen-tervall*. Den nye generalen är född 1845 i Malmö, där fadern var rådmän. Under sin tjänstetid som officer vid Göta artilleriregemente var han dels repetitör vid krigshögskolan, dels artilleristabsof-ficer, tills han 1889 utnämndes till major vid Vax-holms artillerikår.

Efter härordningen af 1892 blef han den förste chefen för Karlskrona artillerikår. Inom detta samhälle har han förvärfvat sig stort förtroende, bl. a. har han varit stadsfullmäktiges ordförande och uppnådde vid senaste riksdagsmannavalet som kandidat mot n. v. statsministern ett stort antal röster.

DE NYVALDA I SVENSKA AKADEMIEN.

Fotografier af Dahlgren, Uppsala, de Karwo, Rom, och Dahllöf, Stockholm.

CLAËS ANNERSTEDT

I ledigheten efter presidenten Hans Forssell har valts envoyen m. m. frih. *Carl Nils Daniel Bildt*, i. 1850. Han aflade 1870 juris kand.-examen, beträdde den diplomatiska banan, blef 1889 envoyé i Rom, representerade Sverige-Norge på Haagkonferensen samt har författat flere förträffliga historiska och kulturhistoriska verk, speciellt om drottning

CARL NILS DANIEL BILDT.

Kristina. — A. E. Nordenskiölds plats bland de 18 har intogs af prof. *Magnus Gustaf Retzius*. Han är född 1842, blef 1871 med. dr och docent i anatomi vid Karol. Inst., e. o. prof. 1877 och 1889 prof. i anatomi, från hvilken befattning han året därpå tog afsked. Som vetenskaplig författare har R. europeiskt rykte. — Slutligen har till

MAGNUS GUSTAF RETZIUS.

Gunnar Wennerbergs efterträdare utsetts universitetsbibliotekarien i Uppsala *Claës Annerstedt*. Född i Uppsala 1839 blef han 1809 docent i historia, i hvilket ämne han och förrestätt professor. 1882 blef han vice- och året därpå bibliotekarie vid universitetet. Han har utgivit värdefulla historiska arbeten, bl. a. »Uppsala universitetshistoria» samt är vältalare.

STOCKHOLMS ARBETSSTUGORS HÖSTMARKNAD.

Fotografier speciellt för HVAR 8 DAG af A. Lindahls fotografiäffär, Stockholm.

Stockholms arbetsstugor hade torsdagen den 5 december sin stora höstmärknad i »Nationals» festsal vid Regeringsgatan, och här HVAR 8 DAG naturligtvis passat på att taga ett par fotografier därifrån. I huvudstaden finnas nu 12 arbetsstugor, som sysselsätta omkring 1600 barn. Verksamheten har fortgått i redan 15 år, understödd af myndigheterna och allmänheten, som visat sig uppskatta nyttan af, att barnen i tid uppfostras till att kunna försörja sig själfva genom sina händers arbete. Alla de å höstmärknaden utställda sakerna, hvilka rönt stor åtgång, voro förfärdigade af barn mellan 7 och 12 år, och det var förvånande att se, huru väl de flesta föremålen utförts. Mångfalden var också stor. Där funnos stolar, bord, bokhyllor och andra träarbeten, korgmakeriarbeten af olika slag, borstbinderiarbete, mattor, säckar, metallarbeten, syarbeten, väfslöjd o. s. v. Äfven märktes leksaker, skrifbordsprydnader och mycket mera. Anordningarne vid höstmärknaden voro både vackert och praktiskt vidtagna, och det hela gjorde, som sagt, det allra fördelaktigaste intryck.

Öfverst: MARIA FÖRSAMLINGS ARBETSSTUGA.
Mellerst: ADOLF FREDRIKS ARBETSSTUGA.
Nederst: KUNGSHOLMS ARBETSSTUGA.

STENBOCKSSTATYNS AFTÄCKNING I HELSINGBORG.

Nära 200 år efter det minnesrika slaget vid Helsingborg, aftäcktes den 3 dec. på stadens stortorg en minnesstod öfver segraren i denna strid, *Magnus Stenbock*, — en historisk fest, hvars betydelse för hela vårt land knappast behöfver påvisas.

Dagen ingick i Helsingborg med gråa skyar och regntung luft, som dock fram på dagen gåfvo vika för en något mera gladlynt himmel. Redan tidigt på morgonen voro stora skaror i rörelse på gator och torg. Staden hade ifört sig en rik flaggskrud. Kl. 8 på morgonen utfördes musik från rådhustrappan af husarregementets musikkår, kl. 11 hölls predikan i stadens båda kyrkor och kl. 1/2 i började aftäckningshögtidigheterna. Torget och alla öppna platser i närheten af statyn voro vid denna tid fyllda af människor. En truppafdelning gjorde paradtjänst, under det ett detachement artilleri placerats på höjden vid Kärnan. Helsingborg—Landskrona nation af Lunds studentkår hade infunnit sig med sin fana samt universitetets standar. Bland de närvarande märktes Stenbocks ättlingar, grefvarne Otto och Magnus Stenbock, länets höfding Dickson, Lunds universitets rektor prof. Blix, Helsingborgs stads mera framstående män samt ett stort antal af provinsens honoratiore.

Sedan en större manskör, ackompanjerad af regementsmusiken, sjungit Aug. Körlings för aftäckningen komponerade kantat med ord af Daniel Fallström, framträdde Stenbockskommitténs ordförande ryttmästare Wennerberg och anhöll att landshöfdingen ville bjuda täckelset falla. Omedelbart därpå hördes kanonernas dån från Kärnans höjdpå, fanfärer smattrade, stadens kyrkklockor började sjunga sin högtidliga sång, trupperna skyldrade gevärf och Magnus Stenbocks ståtliga ryttarstod i mattskimrande brons stod där stolt och ståtlig. Landshöfdingen utbragte ett lefve för fältmarskalkens minne, och folkmassan svarade med rungande hurrarop. Därpå höll professor M. Weibull från Lund ett till form och innehåll fullödigt minnestal öfver Magnus Stenbock såsom krigare, ämbetsman och människa. Efter aftäckningen var stor middag anordnad, hvarvid telegrafiska hälsningar afsändes till konungen och kronprinsen, från hvilka ingingo svarstelegram. På kvällen var staden praktfullt illuminerad, hvarjämte ett större fackeltåg var anordnad till den store fältmarskalkens ära.

*

Den första tånken på en staty öfver Magnus Stenbock uttalades af konung Gustaf IV Adolf, då adeln, med anledning af den 1807 genomförda jordindelingen på landet, uppvaktade konungen och bad att få resa hans staty. Härpå svarade konungen, att åt honom finge de ej resa någon staty, men ville de resa någon minnesstod, så borde det ske åt Magnus Stenbock, och att den i så fall skulle ha sin plats där, hvarest han genom sitt hjälteedåd räddade Skåne åt Sverige. Afsevärda summor tecknades också för detta ändamål, men omsider förföll idén, och pengarne användes på annat håll.

Minnets af det för Sveriges historia så betydelsefulla slaget fortlefde dock, särskildt i Helsingborg, och blef där år 1860 hugfäst genom resandet af en enkel sten på den forna valplatsen vid Ringstorp. Denna sten, som ännu står kvar, och i hvilken sedan under en följd af år helsingborgarne med sin skarpskyttekår i spetsen på »Stenbocksdagen», den 28 februari, företogo ett hyllningståg, bär endast inskriften *M. S. 1710* samt i mindre stil årtalet 1860.

På 1840-talet satte sig några för fosterlandets

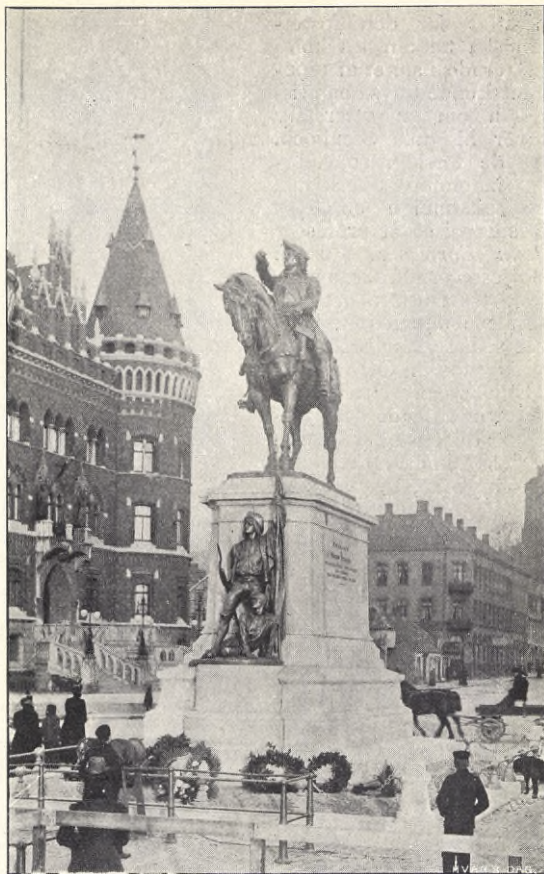

Foto. Rangnilt, Helsingborg.

DEN NYA MAGNUS STENBOCKSSTATYN I HELSINGBORG.

stora minnen nitälskande män i spetsen för en insamling i syfte att upprätta ett värdigare monument öfver Stenbocks och hans »getapågars» hjältebedrift. Listor utsändes öfver allt Sveriges land, och år 1886 hade man på detta sätt insamlat omkring 9,000 kr. Den önskan, som nu från flera håll uttalades,

nämligen att resa en staty öfver fältmarskalken, kunde emellertid ej med dessa medel förverkligas. Man beslöt därför att göra ytterligare ansträngningar för att hopbrunga det erforderliga beloppet, och i spetsen för denna sträfvan ställde sig ryttmästaren *S. A. Wennerberg*, hvilken sedan med aldrig slappnande energi arbetat för detta mål. Han lyckades också vinna så många intresse och un-

RYTTMÄSTARE S. A. WENNERBERG, hvilken kraft och energi åstadkommit insamling af medel till statyns resande.

derstöd för den fosterländska tanken, att kommitterade i slutet af 1890-talet kunde utlysa en pristäflin om en ryttarstaty öfver Magnus Stenbock. Af de förslag, som därpå inkommo tillerkände de sakkunnige enhälligt första priset åt professor *John Börjesons*.* Prof. Börjeson erhöi därpå uppdraget att utföra det blifvande monumentet, hvilket sedan göts i brons hos konstgjutaren Otto Meyer i Stockholm. Den 5 okt. detta år anlände det i väldiga dimensioner framställda konstverket till Helsingborg, hvarest man

HJÄLMSHULT:
Magnus Stenbocks högkvarter
under kriget med Danmark.

i skinnpälisar och träskor. Helt visst voro många af dem, som deltog i detta slag, nyinskrifna rekryter, men lika visst är, att i hären funnos både sachsiska soldater, hvilka som krigsfångar tagit svensk sold, och ett ännu större antal af Karl XI:s gamla krigare, hvilka vid under rättelse om att Stenbock skulle föra befälet, ånyo trädt under fanorna. Ej heller saknades skickligt högre befäl att leda de

HJÄLMSHULT: Interiör af högkvarteret; det inre rummet var Magnus Stenbocks sängkammare.

sedan varit sysselsatt med dess uppsättning, tills det nu högtidligen aftäcktes.

*

Stenbocks historia och slaget vid Helsingborg äro till sina enskildheter allt för bekanta för att här behöfva skildras. Det torde vara tillfyllest att i detta sammanhang endast påpeka några fakta, hvilka kunna i någon mån beriktiga den allmänna föreställningen, om att Magnus Stenbock skulle ha vunnit sin seger med endast öfvade bonddrängar

Foto. Dahlyrius, Helsingborg.

BROHUSET: Magnus Stenbocks bostad (längst till vänster) under slaget vid Helsingborg.

* Se häfte 41, I årg.

omkring 14,000 man. Stenbock förfogade öfver. Härom vittna namnen på så dugliga officerare som Bennet, Dücker, Ascheberg, Burenschiöld, Gyllenstierna, Cronstedt m. fl. Det ofta missbrukade uttrycket, att det för lycklig strid vore nog att ha en tapper skara i skinnpälisar och träskor, har följaktligen intet stöd i händelserna vid Helsingborg 1710.

Af minnen, som ännu finnas i behåll från denna tid, må särskildt nämnas tvenne i Helsingborgs närhet befintliga hus, nämligen en stuga å kungsgården Hjälmskult i Allerums socken, hvarest Stenbock hade sitt högkvarter under belägringen af Helsingborg, samt en annan stuga i Helsingborgs omedelbara närhet, Brohuset kallad, hvarest han hade sitt kvarter under själfva slaget. Såsom af vidstående bilder synes, äro båda oansenliga små trähus. *Hjälmskultstugan*, hvilken numera underhålles på statens bekostnad, har till det yttre undergått smärre reparationer för att ej förfalla. De båda rum, som användes af Stenbock, äro däremot bibehållna i sitt gamla skick. Det inre rummet tjänade fältmarskalken till sofkammare, under det att det yttre var mottagningsrum. Huset har fordom tillhört en medlem af Rudebeckska släkten, hvars i järn gjutna vapen äfven synes på kaminen längst till höger i förrummet.

I *Brohuset* bebodde Stenbock endast ett rum, hvars fönster synes längst till vänster på bilden. Huset har sedermera blifvit delvis tillbyggt.

I likhet med mången storman såväl i krigets som fredens värf fick Stenbock ej själf njuta frukten af sin seger. Sina sista år tillbragte han i hård fångenskap och hans vistelse där förbitrades ytter-

ligare af familjesorger och de sig öfver fosterlandet hopande olyckorna. Afundsmän sökte dessutom nedsätta honom hos konungen, hvilken gunstling han en gång varit, och vi känna ej heller något om att Karl XII på ett kraftigare sätt ådagalade sitt deltagande för den olycklige, hvilken i utkastet till sitt testamente under djup misstämning yttrar om sig, att han *tjänat sin konung trognare än sin Gud*.

* * *

Så har då ändtligen ett af våra äldste och största historiska minnen blifvit hugfästadt på ett värdigt sätt

Statyn är, som nämnts, en kraftigt hållen rytartstod, föreställande Stenbock i det ögonblick han sticker svärdet i skidan efter det vunna slaget — en synnerligen lycklig symbolik, som vill visa, att fjäden mellan de båda grannrikena vid Sundet nu för alltid är lyktad . . .

Granitsockeln bär följande inskrifter: på ena sidan

Fosterlandet

åt

MAGNUS STENBOCK.

Snillrik Fältherre. Tapper Krigare.

Ädel människa.

Stor i Segern. Större i Olyckan.

och på den andra:

Narva 1700.

Generalguvernör i Skåne

1705—1711.

Helsingborg 1710. Gadebusch 1712.

ETT 150-ÅRSMINNE.

Halfannat sekel, har i dagarne rörlutit, sedan en af den svenska vitterhetens störste såg dagens ljus: Den i dec. 1751 föddes nämligen *Johan Henrik Kellgren*, kanske den främste satiriker bland Sveriges skald, hvilken på sin tid med stort mod och genialitet bekämpade allt slags vidskepelse och inskränktthet, och hvilkens fina, nobla diktkonst i öfrigtstadseskallstä på främsta bladen i svenska diktkonstens häfder.

Kellgrens lif förfliöt föröfrigt stilla, under träget arbete. 1772 fil. magister vid Åbo universitet, kallades han 1774 till docent i vitterhet därstädes. 1777 flyttade han till Stockholm och blef informator i ett förnämligt hus. Följande år grundade han jämte sin vän K. P. Lenngren tidningen »Stockholmsposten», en på sin tid utmärkt avisa, som vann stort inflytande. Fastän Gustaf III icke gillade Kellgren och hans tidnings frisinnade åsikter, utnämndes dock K. 1780 till konungens bibliotekarie och blef 1785 hans handsekreterare, hvarigenom han erhöill goda inkomster utan motsvarande arbete. 1786 blef K. en af Svenska akademins 13 ledamöter och genom lottning dess förste direktör. Han afled redan den 20 april 1795.

Bland Kellgrens satiriska dikter — »Behagens skald», såsom han kallats, har, som bekant, äfven skrivit helt andra, svärmiska saker — nämna vi några af de mest bekanta: »Man är ej snille för det man är galen», »Ljusets fiender» och »Damboms lefverne». K. samarbetade äfven med konungen på det dramatiska området, i det att han förvandlade dennes på prosa utförda planlägg-

ningar till lyriska dramer. Främst häribland står operan »Gustaf Vasa».

Efter litografi. JOHAN HENRIK KELLGREN

Kellgrens mål var att skapa en svensk vitterhet, som kunde ställas i jämbredd med de mera framskridna kulturfolkens. Hans egna verk visa mycket af svenskt gry i de ärfda, förfranskade formerna, och hans tankar rörde sig med lidelsefullt deltagande kring allt, som kunde tjäna till den inhemska vitterhetens förkofran.

Mycket bekant är hans fjäd med Thorild. Att dessa båda skulle drabba samman, var snart sagdt oundvikligt, då deras öfverlägsna förmåga använde dem höfdingeskapet för hvar sin kämpande riktning i tidsbildningen: Kellgren förde den Voltaireska »förståndsupplysningen», Thorild den Rousseauska »känsloupplysningens» talan. Tvisten gällde närmast för hållandet mellan innehåll och form i konsten, och å båda sidor gjorde man sig naturligtvis skyldig till öfverdrifter. Mot Thorilds brutala förlöppningar satte Kellgren en finkänslig naturs tystnad, som han ej bröt, förrän Thorild ånyo angrep honom 1791. Kellgren var då redan bruten till hälsan, och han såg med glädje att Leopold öfvertog hans vapen . . .

För sina samtida landsmän blef Kellgren den mest uppburna tolken af tidens syften och stämningar; vid värmen och idealiteten af hans senare diktning fostrades i unga år de män, som några årtionden senare skulle leda den svenska vitterheten in på nya banor.

HUGFÄSTANDET AF ETT AF VÅRA STÖRSTA HISTORISKA MINNEN.

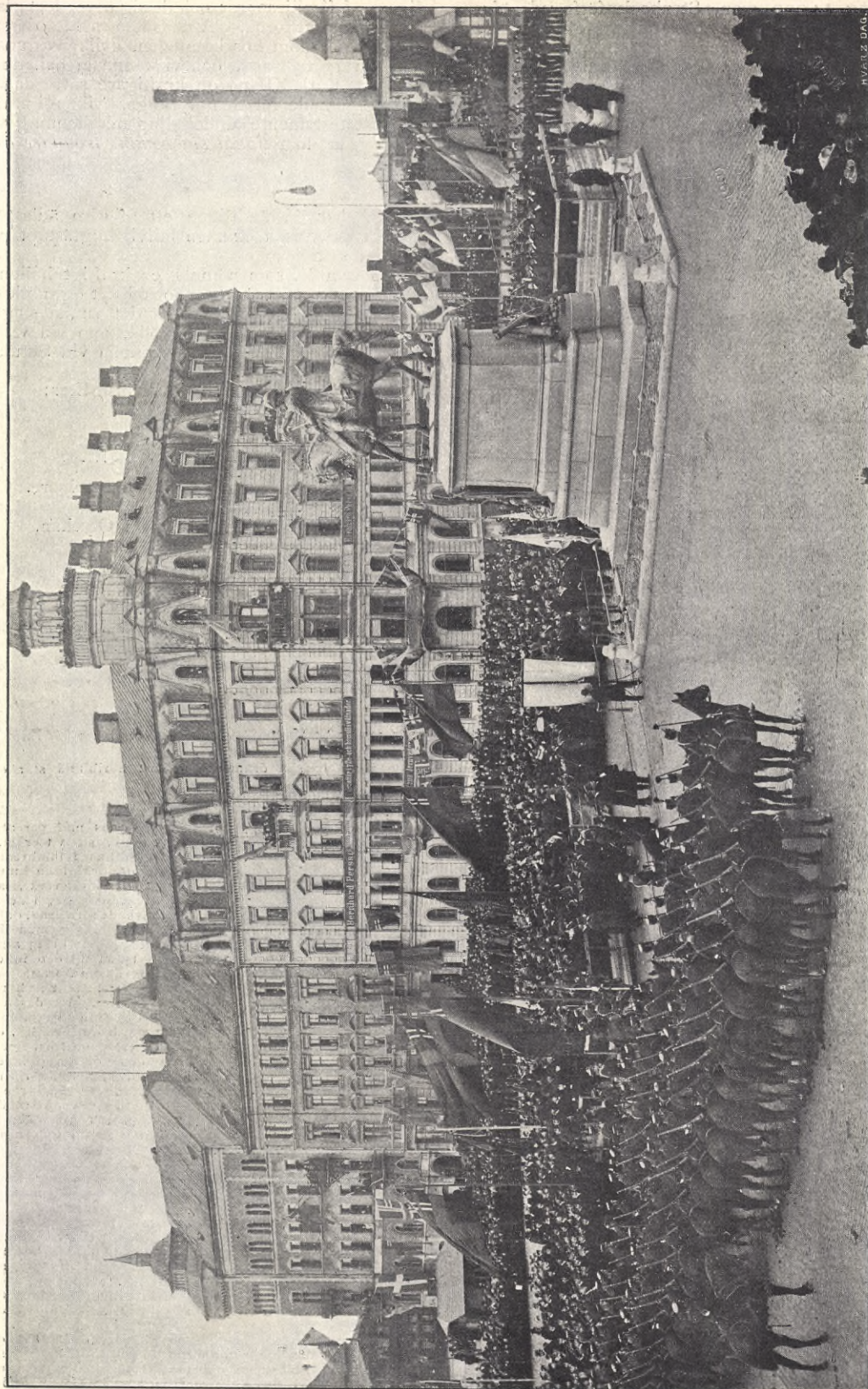

Foto. Kungärr, Helsingfors

MAGNUS STEENBOCKSTATYN I HELSINGBORG: AFTÄCKNINGSHÖGTIDLIGHETEN DEN 3 DECEMBER.

H. V. S. T. Z. DAG.

AUGUST STRINDBERGS »ENGELBREKT» Å SVENSKA TEATERN.

Fotografier för HVAR 8 DAG af Carl A. Olausson, Stockholm.

»Engelbrekt», August Strindbergs nya skådespel, gick tisdagen den 3 dec. öfver Svenska teaterns i Stockholm scen.

Man kan numera nästan på förhand säga, huru hufvudpersonen i ett af Strindberg författadt drama

som egentligen icke är någon form alls. »Engelbrekt» har för öfrigt några tablåer af god verkan, men stycket är alltför osammanhängande. Och huru skulle Strindberg ha tid att utarbeta sina stycken? Han gör ju nästan en pjäs i veckan.

ENGELBREKT: herr Eliason.

KARL, ENGELBREKTS SON: herr Fröberg.

skall vara beskaffad: en person, som nästan mot sin vilja drifves fram till de afgörande handlingarne, en person, som slites hit och dit och själf icke tyckes veta, hvad han vill, en person, som till tre fjärdedelar är en lekboll för ett obegripligt öde.

Strindbergs Kung Erik, hans Folkunga-»hjalte» och hans Engelbrekt äro alla stöpta i denna form,

Bland de uppträdande framstod hr *Eliason* som Engelbrekt. Den präktige komikern är nog i grund och botten karaktärsskådespelare, och han får här visa sig som tragiker samt visar delvis ett karaktäristiskt spel. Uppsättningen är i det stora hela ståtlig. O. R.

HARALD: herr Klintberg. INGEBORG: fröken Gottschalk.

ÄRKEBISKOPEN: herr Riego.
FOGDEN: herr Sternvall.

ENGELBREKT DÖR: Varg, herr G. Ranft.

NÅGRA PORTRÄTT FÖR DAGEN.

CHR. HAUGE,
utnämnd till legationssekreterare vid
beskickningen i Washington.

H. G. WESTRING,
utnämnd till konsulatitv statsråd.

FREDRIK RAPPE,
lämnar som legationsråd den diplo-
matiska banan.

Till konsulatitv statsråd efter K. H. L. Hammarskiöld — se HVAR 8 DAG N:o I, III — hvilken öfvertagit chefskapet för justitiedepartementet, har utnämnts justitierådet *H. G. Westring*. Statsrådet är född 1857, aflade 1881 jur. kand. examen, blef 1891 assessor i Göta hofrätt, 1895 expeditionschef i civildepartementet, hvilken maktpåliggande befattning han innehade till år 1897, då han kallades till ledamot af lagbyrån. Året därpå blef han justitieråd.

* * *

Till legationssekreterare vid beskickningen i Washington har utnämnts t. f. förste sekreteraren i utrikesdepartementet *C. H. Hauge*. Hr Hauge, hvilken som bekant är norrmann, har under 9 års tid vistats i Stockholm och härunder förvärfvat sig många vänner, liksom han på de olika poster, han innehaft, visat sig vara en dugande och intresserad diplomat.

* * *

Förste sekreteraren i utrikesdepartementet *Fredrik Rappe* har utnämnts till legationsråd i disponibilitet samt på ansökan entledigats från innehafvande befattning å stat i utrikesdepartementet. Född år 1864, är R. juris kand. samt i besittning af ett särdeles skarpt förstånd och stor arbetsförmåga. Att han lämnat befattningen på stat, lär bero på, att han ej önskar förflyttas till Amerika, hvilket skall ha varit meningen. Det är att hoppas, att hr R. snart skall bli i tillfälle att återinträda i aktiv tjänstgöring.

* * *

Till chef för krigshögskolan har utnämnts majoren i armén, kaptenen vid fortifikationen friherre *Adolf Fredrik Konstantin Fock*.

KARL VALENTIN,
vald till sekreterare vid Musik. Akademien.

A. F. K. FOCK,

nyutnämnd chef för krigshögskolan.

Frih. Fock, som nu efter öfverste Pantzerhielm bekläds med det ansvarsfulla uppdraget att leda våra blifvande officerars utbildning, är född den 8 september 1851. Han blef kadett vid Karlberg 1869, underlöjtnant vid fortifikationen 1872 och major i armén 1900. Under åren 1884—1890 tjänstgjorde han som andre lärare i befästningskonst och 1890—1893 som förste lärare i krigsbyggnadskonst vid krigsskolan.

* * *

Sedan Musikaliska akademien hittillsvarande mångåriga sekreterare dr. Wilh. Svedbom lämnat denna post för att öfvertaga direktörskapet vid akademien läroverk, har akademien till hans efterträdare valt sin ledamot dr *Karl Valentin*.

V. är född i Göteborg 1853, blef student i Upsala 1873 och tänkte först ägna sig åt juridiska studier. Men hans musikaliska anlag togo ut sin rätt: juridiken slungades och efter att några år ha haft anställning hos Julius Bagge i Stockholm blef han 1879 elev vid musikkonservatoriet i Leipzig, där han 1884 blef doktor efter utgifvandet af en afhandling: »Studien über die schwedischen Volksmelodien». Sedermera grundade han i Göteborg Harmoniska sällskapet,

hvars dirigent och ledande kraft han var till år 1897, hvarjämte han var musikanmätlare i G. H. T. Sedan har han varit musikanmätlare i Sv. Dagbl. samt redaktör för »Svensk Sång» och utöfvat ett flitigt musik-historiskt skriftställare- och kompositörskap. Allt tyder sålunda på, att den intelligenta och energiska musikern nu kommit på sin rätta plats.

NOBELPRISEN.

Vi meddelade i denna årg. n:o 9 porträtt och biografier af tvenne män, som af ryktet utpekats såsom blifvande innehafvare af nobelpris-n för *fredssträfvanden* och *litteratur* respektive, nämligen *Henry Dunant* och *Sully Prudhomme*. Då detta skrives ha till Stockholm anländt trenne fräjdade vetenskapsmän, hvilkas namn äfven nämnts i samband med Nobelprisen, och hvilka därför med största säkerhet kunna antagas bli pristagare, nämligen *Röntgen*, *Behring* och *van't Hoff*.

Wilhelm Konrad Röntgen är född i Lennep i Rhenprovinsen d. 27 mars 1845, promoverades till doktor i Zürich 1869, blef assistent hos den berömda fysikern Kundt, docent i Strassburg 1874 samt har därefter varit professor vid flera tyska mindre universitet, såsom i Giessen och Würzburg. Han har utfört en mängd viktiga och noggranna fysikaliska undersökningar, bland hvilka de mest bekanta före 1895 voro hans försök angående lösningars förhållande under starkt tryck. Emellertid var R. skä-

Efter foto.

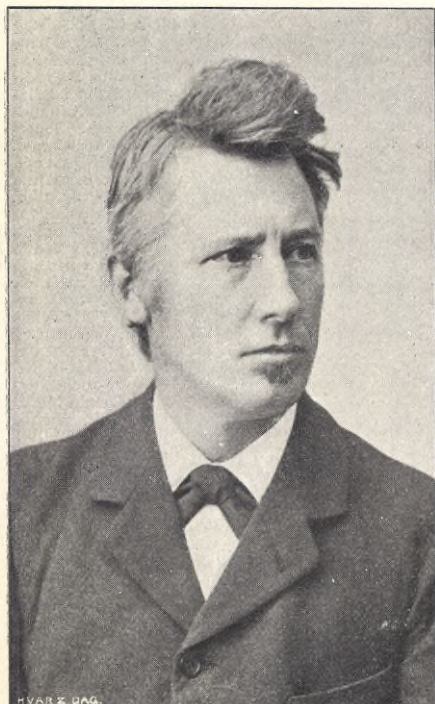
WILHELM KONRAD RÖNTGEN.

ligen obekant, till dess han i slutet af nämnda år gjorde den oerhördt uppseendeväckande upptäckten af de efter honom uppkallade Röntgenstrålarne, som med ens förskaffade honom de främsta hedersplatser inom den lärda världen och en mängd pris och belöningar.

Sedan 1899 är han medlem af Svenska Vetenskapsakademien.

Jacob Hendrik van't Hoff är född i Rotterdam 1852. Han studerade dels vid holländska universitet, dels i Bonn och Paris hos Berthelot samt blef 1878 professor i kemi vid Amsterdams och 1895 vid Berlins universitet. Redan 1875 ädrog han sig uppmärksamhet genom sin berömda »*Chimie dans l'espace*», hvar-efter han författat ett antal arbeten, som i högst väsentlig grad bidragit till den storartade utvecklingen af den fysiska kemien, inom hvilken nu hans namn måhända är det allra främsta.

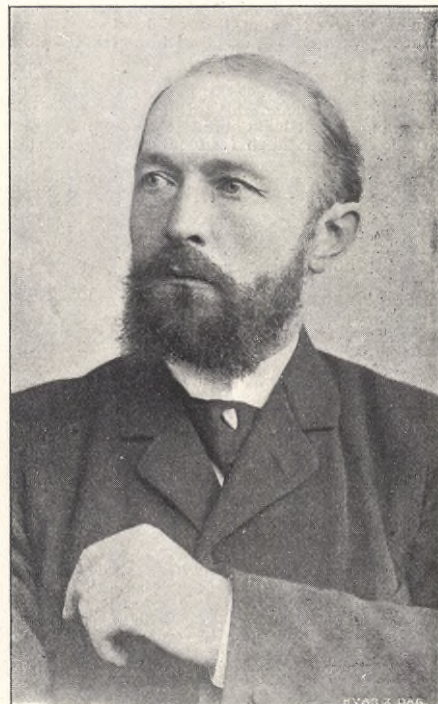
Han är sedan 1892 ledamot af Svenska Vetenskapsakademien.

Efter foto.

JACOB HENDRIK VAN'T HOFF.

Emil Behring är namnet på den man, hvilken man främst tillägger äran af att ha funnit anti-difteriserum. Han föddes år 1854 i Hausdorf nära Deutsch-Eylau. Sina medicinska studier gjorde han vid militärläkareundervisningsanstalten vid universitetet i Berlin och promoverades år 1878 till doktor. Såsom militärläkare fortsatte han sina vetenskapliga forskningar under särskilda besvärliga förhållanden, hvarutinnan dock en vändning inträdde, när han år 1889 blef Kochs assistent vid hygieniska institutet i Berlin. Han gjorde sig härstädes snart bemärkt och erhöll år 1893 professors namn samt kallades följande år till professor vid universitetet i Halle.

Efter foto.

EMIL BEHRING.

MALAJENS HÄMND.

En historia från Java af OTTO BORGSTRÖM.

Ja, nu är man hemma igen i sitt vinteride», sade den gamle kaptenen och tryckte med härdad tumme elden fastare ned i den svarta kritpipan, på samma gång han tog sig en djup klunk ur den varma toddyn, hvars båda huvudingredienser, socker och arrak, på honett och hederligt skepparevis af gubben »direkt importerats och insmugglats» från Batavia.

»Ja», fortsatte han, »då jag sitter så här i lugn och ro, måste jag tänka på min gamle Märten, som råkade så illa ut...»

»Ja», sade hans hustru, »men du har aldrig berättat mig, hur det gick till riktigt —»

»Nej, jag har tyckt, att det varit dystert att tala om det», sade kaptenen, »men om du nu vill, kan du få historien...»

Och han berättade:

»Då jag sist skref till dig, mor, lågo vi i Zurubaya på Java och lastade ris och indigo för Rotterdam. Det var i augusti månad, men ändock så varmt, att becket kokade i fogningarna mellan däckspankorna, och följaktligen absolut omöjligt för manskapet att biträda med inlastningen. Endast Märten, barsk och pliktrogen som alltid, stod på sin sedvanliga förmanspost vid lastluckan och skötte kommanderingarna öfver de legda, lata malajkulis. Svetten dröp af den duktige pojken, solstrålarne flådde skinnet af ansikte och händer, men icke desto mindre höll han troget vakt. Tampen hade han i hand, och, när hvarken gester eller hans knappa ordföräd kunde göra honom begriplig, fick mästern Erik tala, och den talade också med både öfvertygelse och kläm. De svarta slynglarna fingo därför en så hälsosam respekt för Märten och hans starka arm, att arbetet gick ovanligt raskt. Så länge detta stod på, brukade den trogne båtsmannen aldrig taga landlof, men då sista lastbalen stufvats ombord och pressningen lagts öfver luckan, var det lika säkert som amen i kyrkan, att Märten skulle hafva sig en fast- och glädjedag.

Efter att hafva erhållit den sedvanliga pänningersonen, ett halft pund, — hans enda begrepp om utländskt mynt — gick han nytvättad och skinnande från bord för att efter ett par timmar återkomma, beklagligen betydligt »på kulan». Han var då retlig till lynnet och benägen för slagsmål, och ofta hafva jag och styrman mäst träda emellan för att hindra honom från att både få och gifva stryk.

Jag vet icke, hur det kom sig, men för »festdagen» i Zurubaya var jag mer än vanligt orolig. Jag liksom anade en olycka och bad honom förgäfvat att stanna ombord, frestande honom med löften om extra förplägning af både vått och torrt, men afspisades med den evinnerliga ramsan:

»Snälle lelle kaftin, vell han så ge mig ett halft pund; och så skulle jag be' om att få gå i land.»

»Gå då, din tjurskalle», utbrast jag förtretad, »och skyll dig själf för följderna. Kom dock ihåg, att folket här icke är att leka med. Låt det fördömda pepparbrännvinet, som jag tycker skulle bränna din strupe fördärfvad, vara i fred, så länge du är i land åtminstone. Ombord må du gärna läska dig, så mycket dig lyster. Vi skola nog hålla dig i styr. Här har du pängarna, och — ännu en gång — akta dig!»

»Rätt så, kaftin, rätt så!» svarade Märten och lomade åstad.

Det var en härlig afton. På samma gång solskifvan försvann i glödande purpurnoln, började monsunen att blåsa från hafvet och dess friska fläkter förjagade i ett nu den kväfvande hetten. Ljusn från staden glimmade, och ett doft, dämpadt buller därifrån, ackompanjeradt af vågornas svall

mot strandens klippor, trängde fram till mig, där jag låg halfsofvande på däck i min hängmatta och njöt i fulla drag af den svala natten.

Plötsligt spratt jag till, slog eld på en tändsticka och fann af uret, att min stackars vän varit borta i öfver fyra timmar. Klockan var nämligen öfver elfva, och vid denna tid visste jag, att portarne till hamnområdet stängdes och att sjöbussen med vikingalynnet efter denna tid var i större fara än förut. Jag förmädde icke öfvervinna min oro, utan steg upp, stoppade min revolver i fickan, varskodde vakten och gick iland.

Handel och samfärdsel hade för det mesta afstannat, krogar och butiker höllo på att stängas och endast här och hvar på gatorna syntes spridda europeiska fotgängare samt några infödingar, hvilka under höga skrik utbjödo frukter och isvatten. Ett lustigt lag af sjömän drog mig larmande förbi, men fåfängt spanade jag efter min man. Min nervositet ökades ännu mera, då jag af en patrollerande poliskonstapel fick veta, att en blond, medelålders sjöman, ganska betydligt berusad, till konstapelns och mångas förvåning blifvit sejd med en ruskig malaj under armen begifva sig in i de inföddas kvarter.

»Jag anropade honom», sade konstapel, »och bad honom taga sig i akt, men antingen ville eller kunde han icke förstå mig, utan raglade vidare med sitt svarta sällskap.»

»Då är fara å färde!» utropade jag. »Matrosen har ett elakt ölsinne, vill gärna slåss och...»

»Ni behöfver ej säga mera», afbröt mig konstapel, hvisslade i sin pipa och några ögonblick därefter kom en annan konstapel springande till oss. De båda polismännen samtalade en stund ifrigt och hviskande, samtogo sina revolverar och eftersågo noga, om de voro laddade. Därefter vände sig den ene till mig:

»Det är ogärna vi nattetid företaga en tur dit vi nu begifva oss, men det är nödvändigt, så vida ni vill träffa eder vän vid lif. Kom med, sir! Har ni någon revolver?»

Jag framtog mitt vapen och vi begäfvos åstad i rask fart.

På den breda, af stampad kalkjord bestående gatan i malajkvarteret kastade månen sitt skarpa, blekblå sken. Slagskuggorna stodo mörka och tydliga med skarpa kanter. Kring platanerna och tamarindernas blad fladdrade myriader eldflugor och inne i de små bambuhyddorna med tak af palblad var det tyst och stilla. Hundrackorna skällde ursinnigt och förföljde oss med sitt ilska gläfs. Efter en kvarts timmas vandring veko vi af åt en sidogata och på en gång fingo vi höra en vild, barbarisk musik af flöjter och tamtams. Från ett hus, något större än de andra och inbäddadt i en tropisk trädgårds yppiga prakt, syntes det färgade ljuset från ett dussin papperslyktor, som stredo med månen om herraväldet, och från denna enkla »vauxhall» kommo äfven de primitiva musikaliska prestationerna. Vi närmade oss sakta och stannade i skuggan af en väldig platan.

Aldrig glömmar jag den tragikomiska scen, som vi nu fingo skåda. Hade ej situationen varit så allvarlig hade jag icke kunnat hålla mig från att utbrista i ett hjärtligt skratt. På en öppen veranda, hvars pelare voro rikt öfverklädda med slingerväxter, satt den olycksalige Märten, full som en kaja och ilsken som ett bi, drickande och svärande samt omgifven af en kohort af färgade skönheter, mycket lätt klädda; ja, så lätt, att jag kom att tänka på den världsbekanta kupletten:

»Och hon var klädd i en brosch och en ring,
Tvänne armband, liten gördel och för resten — ingenting.»

Det var dessa mörka houris, som med härresande ihärdighet skötte orkestern. Midt emot honom satt en gammal, vederstygglig malaj med blott ett öga och ansiktet ohyggligt vanställt af koppor. Då och då räckte sjömannen sin dryckeskamrat ett litet silfvermynt, som denne belåtet emottog, under det att han grinande visade tänder och ögat skelade förfärligt.

Alldeles okunnig om det damoklessvärd, som i form af Mårtens näfve sväfvade öfver hans hufvud, tömde malajen sitt glas, nickade med hufvudet och smackade med läpparne åt sin »wohlthäter», hvars tankar blott och bart voro riktade på att finna en aldrig så liten anledning att »mocka gräl».

»Det smakade dig, din svarta hönstjuf», sade Mårten efter slutad libation och såg bistert under lugg på kamraten.

»Yes, yes», grymtade denne.

Ett glädjeskimmer upplyste Mårtens röda ansikte, och jag, som kände honom så väl, såg genast, att nu var ändamålet vunnet, och att intet, om icke vår mellankomst, kunde förhindra kalabaliken.

»Jessa mig hit och jessa mig dit», sade han, »du måste vara dum som en nors för att icke svara mig med något annat än yes! Du vill skoja med mig, din lömske hund. Men nu vill jag visa dig, att äfven jag kan »spika änglisch» och framställa några frågor på detta språk. Svarar du »yes» på dem med, så får du smaka på den »svenska lösen», d. v. s. stryk. Kom så icke efteråt och säg, att jag icke varnat dig. Här har du en slant igen och fyll på glaset! Din skål, min skål och alla svarta flickors skål. Tag dig en slurk och styrk dig till examen!»

»Yes, yes», grinade malajen.

»Du vill ha prygel, märker jag! Nå, nå! Godt, kom an! Svvara nu rätt på min fråga, ty annars smäller det.

Mårten harskade sig och frågade så sakta och inkvisitoriskt: »How do you do?»

»Yes, yes», svarade lärjungen ögonblickligt och utan att blinka.

Inkvisitorn glodde som en tjur på sin inbillade vedersakare och sade slutligen.

»Skall du säga yes till det med? Nåja, kanske det skall svaras så på den frågan, ty fan och icke jag förstår edert sluddersmål! Därföre — rätt så, rätt så! Vi låta denna gång nåd gå för rätt och betrakta ditt jessande som den s. k. första appellen. Skål igen!» — »Yes, yes!»

»Tyst!» skrek sjöbassen och slog i bordet: »Nu kommer andra hufvudstycket och hvarken appell eller pardon gifves mera. — »What is the matter?» Tänk först och tala sedan, annars...» —

»Yes, yes!» inföll den svarte — och i detsamma föll Mårtens knytnäfve med full kraft på hans ulliga hjässa, så att både stol, bord, glas och malaj störtade till marken.

Ett skri af förfäran hördes från de förskrämda kvinnorna, som hastigt sprungo åt sidan och lämnade verandan fri för den kamp, som de nu visste vara oundviklig.

Rak som ett ljus, med de blonda lockarna svajande kring det upphettade ansiktet, stod Mårten beredd till strid, under det att malajen reste sig upp, hväsande af vrede som en orm — med ögonen gnistrande af raseri drog han sin långa knif och närmade sig smygande sin fiende.

Nu var tiden för oss att handla. Båda konstaplarna kastade sig öfver den svarte, ryckte knifven ur hans hand och höllo honom fast, hvaremot jag rusade på Mårten, tog honom under armen och förde honom ut på gatan.

»Vänta herre, om lifvet är er kärt!» skrek den

ene polismannen, i det han kom springande med spänd revolver och ställde sig framför oss. »Behåll knifven, sir, och gå baklänges efter oss. Jag går förut.»

Och så vandrade vi vår sorglustiga stråt. En mängd ursinniga infödingar af båda könen, som tycktes hafva vuxit upp ur mörkret och natten, så hemska voro de, ledsagade oss under skrik och skrån. Allt som vi skredo fram, ökades hopens antal, men ingen vågade anfalla oss. Slutligen hade vi uppnått europeiska kvarteret och hamnen och voro i säkerhet.

Våra räddare följde oss ombord, der den ene stannade vid landgången; den andre följde jämte mig den förödmjukade vikingen till skansen, där min stackars Marten vråkte sig i hängmattan och somnade bums.

»Hör, kapten», sade konstapeln till mig, då vi tillsammans tömde en välbehöflig grogg, »huru länge ämnar ni kvarliga här?»

»Vi äro alldeles segelklara», svarade jag, »och vänta endast på våra papper från konsuln.»

»Kunna ej dessa papper anskaffas nu och ni redan i natt afsegla?»

»Hvarföre då?»

»Jo, kapten, malajerna äro ett märkvärdigt folk och deras hämndgirighet är för väl känd, att jag behöfver orda vidare om den saken. Kort och godt! Matrosen har dödligt förolämpat sin svarte supbroder — och, tro mig, stannar han här en dag till, vill jag ej gifva ett öre för hans lif. — Hvad var det? afbröt han plötsligt sig själf. Såg du den mörka skuggan af en människa därborta i fören till lovert, Jim?»

»Nej!» svarade Jim; vi genomsökte emellertid fartyget så godt sig göra lät, men utan resultat.

»Jag tycker ej om detta här», sade konstapeln.

»Lyd mitt råd kapten, och afsegla, annars går det galet.»

Jag såg af uttrycket i mannens ögon, att han talade allvar och begaf mig i hans sällskap till så väl konsul som redare. En timma därefter hade vi lots ombord och stodo för fulla segel ut ur hamnen.

»Nu kan du prisa dig lycklig, Mårten», sade jag, då lotsen lemnat oss och den stackars matrosen, yrvaken och ångerfull, kommit ut på däck.

»Åh skräp, inte är jag rädd för en dylik svartnos», svarade han, i det han fattade rorkulsten och styrde ut till hafs, under det jag med nattkikaren för ögonen under några ögonblick vände honom ryggen; de eländiga satarne äro, min själ, ej så modiga, som de väsnas till. De vågade ju icke ens anfalla oss —.»

»Jesus Kristus!» ropade han i detsamma. Jag vände mig om förskräckt och såg en mörk skepnad med ett djefvulskt uttryck i det förvridna ansiktet och svingande en blodig knif öfver sitt hufvud, springa upp på relingen. Kvarhållande sig i bardunen stod han ett par sekunder stilla, uppgaf så ett hemskt, jublande tjut och hoppade i hafvet, hvars böljor slöt sig samman öfver honom.

Jag såg på Mårten han hade segnat ned på däck. Ögonen stodo vidöppna och glasartade i sina hålur och talade om den yttersta förvånning och smärta för att i nästa sekund stelna i döden.

»Där är han», skrek styrmannen pekande på kölvattnets silfverfårur, »skjut, kapten, skjut!»

Min revolver knallade. Simmaren vände sig om och höjde hotande begge armarna emot mig. Ännu ett skott och han försvann i Oceanens vågor!» — — —

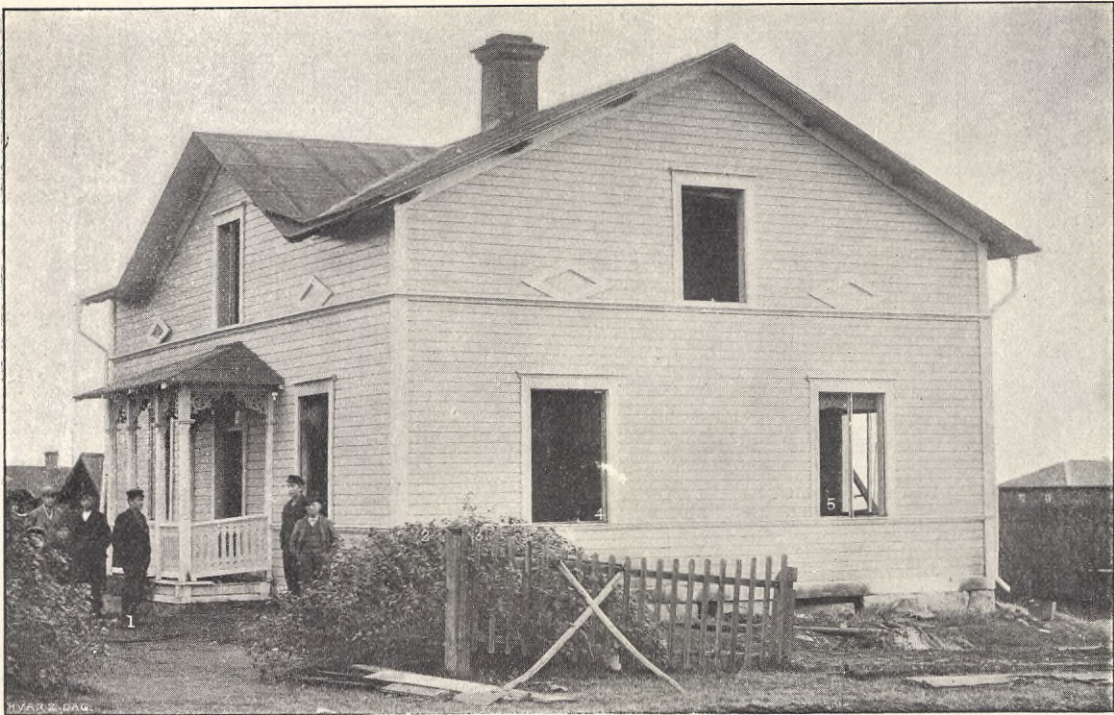
»Där har du historien mor», sade den gamle kaptenen och tömde sitt glas, »Gud vare den stackars Mårtens själ nådig...»

OGÄRNINGARNE I HELSINGLAND

PLATSEN FÖR ARBRÅMORDET

Fotografi af John Wigsten, Bollnäs, taget samma dag, den 16 oktober, mordet skedde.

LÄNSMANSBOSTÄLLET KURLAND.

1. Målaren Jonas Lif, som först upptäckte illgärningen. 2. Den vägg, vid hvilken Lars Person hade sin sängplats. 3. Platsen för kassaskåpet. 4. Hustru Persons sängplats. 5. Det fönster, genom hvilket mördarne antagas ha inträngt.

EREMITLIF.

Under den stilla sommaraftonen, då vitgrå dimmor stiga upp ur Mullsjöns lugna yta och insvepa strandens furor och björkar i ett mystiskt dunkel, händer det stundom, att den djupa tystnaden plötsligt brytes af klara flöjttoner, af en svag kvällsvind förda ut öfver vattnet och upprepa de af ett mångdubbelt eko, bortdö de slutligen melo-

diskt vibrerande i det aflägsna fjärran: det är »enslingen i jordkulan», som spelar . . .

Han är en sällsam personlighet, denne ensling och den, som en gång gjort hans bekantskap, glömmet honom ej lätt. Mannens namn är Magnus Qvist, och han har nu bott i sin »kula» i snart 18 år. Han har förr i tiden varit sidenväfvare och såsom sådan arbetat både i Sverige och på kontinenten. Hans yrke består nu i tillverkning af trätofflor samt råttfällor o. d., hvilket inbringar honom en ringa förtjänst, på hvilken han med tillhjälp af de gåfvor som skänkas honom af barmhärtiga människor, drager sig fram. De motiv, som kunna ha förmått honom att välja detta eremitlif äro höljda i dunkel; själf meddelar han aldrig något därom. Men då man ser in i hans milda sorgsna ögon, då man hör honom uttrycka sina åsikter, som röja en viss bildning och då man till sist hör de sorgsna, vemodiga toner han aflockar sitt instrument, frestas man nästan till att framkasta den i dylika fall vanliga frågan: "Ou est la femme . . ."

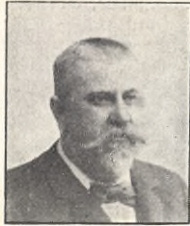
ENSLINGEN I JORDKULAN I GYLJERSMON, VID MULLSJÖ.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

I. M. GÖTHE.

A. ÖHRVALL.

J. A. JOHNSON.

M. M. BERGLUND.

P. A. HOLMQVIST.

P. G. A. DAHLGREN.

JUBILEUM. Bokhandlaren *I. M. Göthe* i Stockholm, som bekant innehafvare af en stor och mycket ansedd firma, hvilken hr G. själf arbetat upp till en betydande höjd, fyllde den 2 dennes 50 år och kunde samtidigt fira sitt 25-årsjubileum som bokhandlare i hufvudstaden. Hr G. hyllades på många sätt, och lyckönskningar ingingo från när och fjärran.

HYLLNING. Den 30 november fyllde kontorschefen hos den stora firman *Joh. Lundström & Co* i Stockholm, hr *Axel Öhrvall*, 50 år och hyllades då bl. a. med en fest i Hötél du Nord, hvarvid flere dyrbara minnesgåvor överlämnades till hr Ö.

Den 26 november uppvaktade Svea Ingenjörbataljons musikkår sin afgående anförare, läraren vid Musikaliska akademijens konservatorium, musikkiktören *J. A. Johnsson*, och överlämnade då åt den aktade och omtyckte chefen en minnesgåfva. J. har i 18 år varit bataljonens musikanförare och gifvit sina elever en förträfflig utbildning.

UTNÄMNING. Till byrådirektör och föreståndare för järnvägsstyrelsens kontrollkontor har utnämnts förste kontrollören *M. M. Berglund*, en duglig och omtyckt ämbetsman.

Till fältöfverintendent vid intendentkåren har utnämnts fältintendenten af första graden *P. A. Holmqvist*, en i sitt fack synnerligen framstående och dugande man.

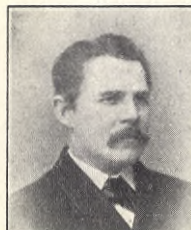
AFSKED tog nyligen från den skola, som han öfver 51 och ett halft år med aldrig svikande intresse, förestått klockaren och organisten i Boo folkskolläraren *P. G. A. Dahlgren*, f. 1823. Han har innehaft en mängd förtroendeuppdrag, och som bevis på den aktning och tillgifvenhet, hvarmed han omfattas, kan anföras, att församlingen så ordnat, att han får bli kvar å sitt gamla boställe.

FÖDELSEDAGAR. 60 år fyllde den 3 december en aktad medlem af Stockholms magistrat, rådmannen *A. F. L. Mothander*, hvilken på födelsedagen mottog många lyckönskningar från vänner och bekanta.

60 år fyllde den 29 november kyrkoherden i Loos församling af Uppsala stift *Olof Nordlander*, och var den omtyckte och nitiske församlingsherden därvid föremål för mycken hyllning.

82 år fyllde den 29 november domhufvanden i Finsponga läns härad, häradshöfdingen *R. N. O. Axel Reuter-crona*, och förvaltar den krye äldringen allt fortfarande, omtyckt och värderad af alla, sitt domar-ämbete.

80 år fyllde den 3 december kyrkoherden i Enånger, Njutånger och Nianfors församlingar *Anders Adolf Tunelli*, och var den vördade, äldrige prästmannen då föremål för mycken hyllning.

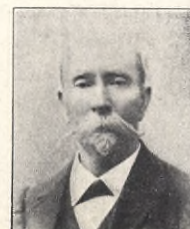
OLOF NORDLANDER.

C. J. BROVALL. †

B. E. EHRENSWÄRD. †

C. A. LUNDGREN. †

G. FÜRSTENBERG. †

W. EGELIN. †

DÖDSFALL. Den 14 november afled i Stockholm lagermästaren hos vinhandelsfirman *Ahlbom & Co.* *Andreas Pettersson*, 61 år gammal. P. var i 35 år anställd hos nämnda firma och en särdeles omtyckt och duglig man.

Den 30 november afled i Stockholm läraren vid Grevesmühlska skolan, *Clas Johan Brovall*, 52 år gammal. B. blef redan vid 20 år lärare vid nämnda skola och var äfven afdelning-föreståndare vid Stockholms borgarskola och sånglärare vid Jakobs och Johannes församlings folkskola. Den skicklige mannen sörjes af många.

I Hedemora afled den 3 december borgmästaren därstädes *R. W. O. Jacob Erik Winqvist*, f. 1831. W., som varit borgmästare sedan 1859, var allmänt omtyckt och värderad för sitt redbara och vänsälla väsen.

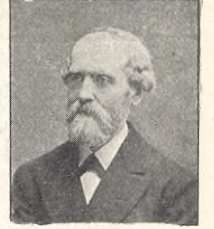
I en ålder af blott 29 år afled nyligen i Malmö kontoristen *Sofus Malmqvist*, allmänt omtyckt och värderad för det vackra arbete han trots sin ungdom medhunnit ägna åt de allmänna intressena inom den kår han tillhörde. Han var medlem af styrelserna i flere af Malmös merkantillföreningar, hvarjämte han mycket verkat för stenografiens spridande i vårt land.

Å sin villa Saaris vid Helsingborg afled nyligen f. kaptenen vid Norra skånska infanteriregementet, *R. S. O. frih. Bror Emil Ehrenswärd*, f. 1832. Frih. E., som blef officer 1851, nådde 1870 sin senaste grad samt tog afsked 1882. Han bodde under många år på Remmarlöf i Malmöhus län, hvilket gods han då ägde och var i öfrigt en nobel och omtyckt person.

I Göteborg afled nyligen löjtnanten och gymnastikdirektören *Carl August Lundgren*, f. 1834. L., hvilken började sin bana som underofficer, blef 1872 underlöjtnant i Göta infanteriregementets reserv och löjtnant 94. Han var gymnastiklärare vid flere af stadens läroverk och allmänt omtyckt för sitt hjärtliga och redbara väsen.

Ett dödsfall, som säkert skall väcka sorg i vida kretsar, timade den 7 december, då fru *Göthilda Fürstenberg*, gift med den bekante konstmece-naten dr *Pontus Fürstenberg* i Göteborg efter ett långvarigt lidande skildes hädan. Fru F. var född den 1 november 1837 och dotter till den äfvenledes som frikostig mece-nat och donator bekante grosshandlaren *Edvard Magnus*.

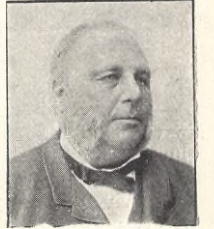
I Göteborg afled den 5 december danslärarinnan fru *Wilhelmina Egelin*, född Winther. Hon var en af Göteborgs mest kända personligheter, och de många, som af henne lärt sig Terpsichores ej alltid lätta konst, torde med saknad minnas den gamla, älskvärda danslärarinnan.

AXEL REUTERCRONA.

A. A. TUNELLI.

J. E. WINQVIST. †

SOFUS MALMQVIST. †